

Küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep Cuma günü ayrışan bir tablo çizdi. ABD'de Ocak ayında tarım dışı istihdam raporu beklentilerden güçlü bir iş gücü piyasası ortaya koydu. Hem aylık bazda istihdam artışı hem de ortalama saatlik kazançlar tahminleri aştı. İstihdam verilerinde geriye dönük yukarı yönlü revizyonlar da ABD'de iş gücü piyasasındaki direnci teyit etti. ABD Merkez Bankası (Fed) Başkanı Jerome Powell enflasyonun %2 hedefine ilerlediğine dair daha fazla ipucu görmek istediklerini ve faiz indirimleri için Mart ayının ötesinin beklenmesi gerektiğini söyledi. Beklentilerden güçlü tarım dışı istihdam verilerinin etkisiyle ABD 10 yıllık tahvil faizi 17 baz puan yükselişle %4,03'e çıktı. Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 9 baz puan artışla %2,23 seviyesine geldi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,6 yükselirken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi de %0,6 artış kaydetti. Dolar endeksi %0,8 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,7 değer kaybetti. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %1,7 gerilerken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında da %0,2 artış gözlemlendi. Altının ons fiyatı günü %0,8 düşüşle kapattı.

Yurtçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı haftanın son gününde pozitif bir seyir izledi. Ticaret Bakanlığı öncü verilerine göre dış ticaret açığındaki daralma Ocak ayında da sürdü. Ayrıca TCMB Kasım ayı itibarıyla finans dışı kesimin döviz varlık ve yükümlülüklerini açıkladı. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri Cuma gününü %0,2 yükselişle kapattı. Ülke risk primi gerilese de, uzun vadeli TL cinsi tahvil faizlerinde artış görüldü. Öte yandan TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,1 değer kaybetti. Cumartesi gecesi Resmi Gazete'de yayımlanan kararla TCMB Başkanlığı'nda değişikliğe gidildi. Karara

Günlük Değişimler

Dolar/TL	30,40 ▲ 0,4%	BİST 100	8.666 ▲ 0,2%
TR 2Y	43,13 ▼ -8 bp	TR 10Y	26,37 ▲ 5 bp
DX	103,9 ▲ 0,8%	MSCI Dünya	3.248 ▲ 0,6%
Altın (ons, \$)	2.039 ▼ -0,8%	ABD 10Y	4,03 ▲ 17 bp
Brent (varil, \$)	77,3 ▼ -1,7%	Karbon (ton, €)	63,4 ▲ 1,9%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,4%
Dolar/Güney Afrika Randı	1,7%
Dolar/Japon Yeni	1,3%
Dolar/Brezilya Reali	1,1%
Dolar Endeksi	0,8%
Dolar/Meksika Pesosu	0,2%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,7%
Euro/Dolar	-0,8%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,9%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-0,3%
MSCI Kuzey Amerika	1,0%
MSCI Asya Pasifik	0,9%
MSCI Dünya	0,6%
MSCI GOÜ	0,6%
MSCI Avrupa	-0,2%
MSCI GOÜ Avrupa	-0,4%
MSCI Latin Amerika	-1,2%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	TÜFE (aylık değişim)	Ocak	%6,5	%2,9
Almanya	Dış Ticaret Dengesi (milyar euro)	Aralık		20,4

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

göre TCMB Başkanı Hafize Gaye Erkan görevden alınırken, yerine Başkan Yardımcısı Fatih Karahan atandı. Başkan Fatih Karahan, göreve atanmasının ardından yaptığı değerlendirmede TCMB'nin temel amacının ve önceliğinin fiyat istikrarını sağlamak olduğunu belirtirken, güçlü ekiple dezenflasyonu sağlamaya yönelik çalışmalara kararlılıkla devam edeceğini söyledi. Enflasyon, hedefle uyumlu seviyelere gerileyene kadar, gereken parasal sıkılığı korumakta kararlı olduklarını, enflasyon beklentilerini ve fiyatlama davranışlarını yakından takip ettiklerini ve enflasyon görünümünde herhangi bir bozulmaya kesinlikle izin vermeyeceklerini vurguladı.

Yeni günde küresel piyasalarda risk iştahı Cuma gününden kalan eğilimlerle karışık bir seyir izliyor. Küresel tarafta bu sabah gündem sakinken, TCMB döviz dönüşümü Kur Korunmalı Mevduat'ta (KKM) tarih ve zorunlu karşılıklara uygulanan faiz konularında değişikliğe gitti. Gün içinde küresel tarafta Almanya Aralık ayı dış ticaret istatistikleri yayımlanacak. Yurtiçinde ise TÜİK Ocak ayı enflasyon rakamlarını açıklayacak.

ABD'de Ocak ayı tarım dışı istihdam rakamları tahminlerin üzerinde geldi. Aylık bazda tarım dışı istihdam 353 bin artışla 180 bin kişi olan piyasa ortalama tahminlerinin üzerinde gerçekleşti. Buna ek olarak, Aralık ayı istihdam artış rakamı 117 bin kişi yukarı yönde revize edildi. Ocak ayında işsizlik oranı ise %3,8'e yükseleceği tahminlerinin aksine %3,7'de sabit kaldı. Ocak'ta ortalama saatlik kazançlar aylık bazda beklentilerin üzerinde %0,6 artış gösterdi. Saatlik kazançların yıllık artış hızı da %4,3'ten %4,5'e yükseldi.

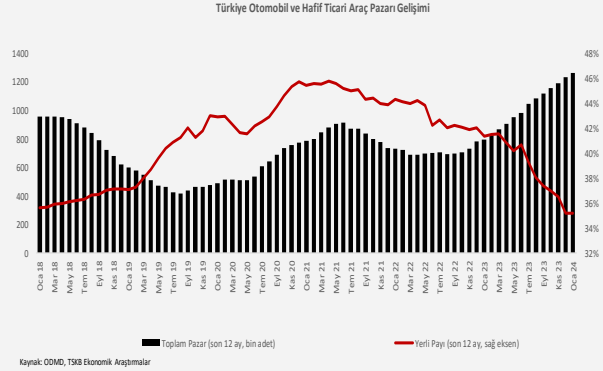
TCMB Zorunlu Karşılıklara (ZK) faiz ödeme kararı alırken, döviz dönüşümlü kur korunmalı mevduat uygulamasında tarih uzatıldı. TCMB tarafından yayımlanan tebliğe göre, mevduat bankalarına TL cinsinden tesis edilen zorunlu karşılıkların belirlenen kısmı üzerinden faiz ödenmesi, katılım bankalarına ise Türk lirası cinsinden tesis edilmesi gereken zorunlu karşılıkların belirlenen kısmı üzerinden indirim yapılması hususları düzenlendi. Yapılan açıklamada parasal aktarım mekanizmasının güçlendirilmesi, TL mevduat payının artırılması ve KKM'den TL mevduata geçişin desteklenmesi amacıyla, belirlenen koşulları sağlayan mevduat bankaların 1 aydan uzun vadeli TL mevduat ve KKM hesapları için tesis edilen zorunlu karşılıklarına 3 ayda bir faiz uygulanmasına karar verildiği ifade edildi. Katılım bankalarının ise TL cinsinden tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarında benzer etkiyi sağlayacak şekilde indirim yapılacağı belirtildi. Tebliğdeki detaylara göre ise, döviz dönüşümlü KKM için tesis edilmesi gereken ZK tutarına en fazla %25, 1 aydan uzun vadeli TL mevduat için tesis edilmesi gereken ZK tutarına da en fazla %36 faiz ödenmesi hedefleniyor. Bununla birlikte, Resmi Gazete'de yayımlanan kararla döviz dönüşümlü KKM'de yurtiçi yerleşik kişilerin 31 Ocak 2024 itibarıyla bankalarda mevcut olan altın, dolar, euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesaplarının TL'ye çevirebileceği belirtildi. Tüzel kişiler için ilgili tarih ise 30 Haziran 2023 olarak değiştirilmedi.

TCMB Kasım ayı itibarıyla finans dışı kesimin döviz varlık ve yükümlülüklerini açıkladı. Buna göre, bir önceki aya göre reel sektörün döviz cinsi varlıkları yaklaşık 0,3 milyar dolar artarken, döviz cinsi yükümlülüklerinde artış yaklaşık 4,2 milyar dolar oldu. Böylece toplam döviz açık pozisyonu 77,8 milyar dolardan 81,6 milyara yükseldi. Kısa vadeli döviz fazla pozisyonu ise 61,2 milyar dolardan 59,6 milyara indi.

Ticaret Bakanlığı Ocak ayı öncü dış ticaret verilerini yayımladı. Buna göre, Ocak'ta ihracat yıllık bazda %3,6 artarak 20,0 milyar dolar oldu. Aynı dönemde ithalat %22,0 oranında daralarak 26,2 milyara indi. Bu sonuçla dış ticaret açığı yıllık bazda %56,8 azalarak 6,2 milyara geriledi.

Şirket ve Sektör Haberleri

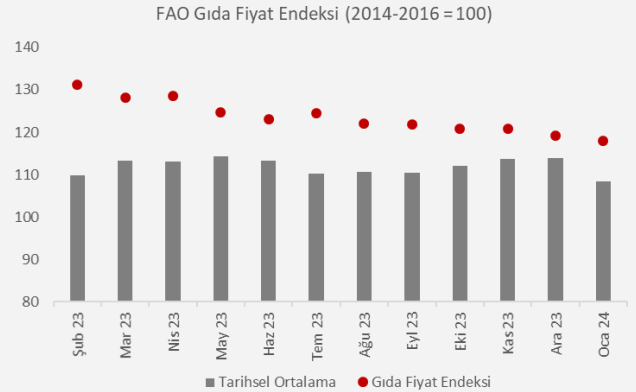
Otomotiv Distribütörleri ve Mobilite Derneği (ODMD) Ocak ayına ait verileri açıkladı. Buna göre, geçtiğimiz ay yurt içinde 79.701 adet otomobil ve hafif ticari araç satıldı. Söz konusu rakam geçtiğimiz yılın aynı ayına göre %56,6 büyümeye, son 5 yılın Ocak ayı ortalamasına göre ise %128,5 artışa işaret ediyor. Veri, tüm zamanların en yüksek Ocak ayı satışının gerçekleştiği anlamına geliyor. Ocak ayında yerli araçların toplam pazardaki payı yıllık 0,5 yüzde puan artışla %34,6'ya yükseldi.

Mastercard, Türkiye turizm sektörünün 2023 yılına dair bir rapor yayımladı. Ülkede gerçekleştirilen POS harcamalarına göre hazırlanan raporda 2023 yılında 2022 yılına kıyasla kartla yapılan işlem adedinde %12 artış olduğu, ciro bazında büyümenin ise %63 olduğu belirtildi. Raporda turist sayısındaki yıllık büyüme %15 olarak kayda geçti.

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı 2023'te deprem bölgesine toplam 14 milyar 150 milyon lira tarımsal destek ödemesi yapıldığını açıkladı. Bakan Yumaklı depremden etkilenen illerde hayvanları telef olan yetiştiricilere büyükbaş, küçükbaş, kanatlı hayvan ve arılı kovan gibi bedelsiz hayvan dağıtımını yapıldığını da ekledi.

Gıda Fiyat Endeksi Ocak ayında yıllık %10,4 aylık ise %1,0 azaldı. Aralık'ta yıllık değişim -%10,6 seviyesinde gerçekleşmişti. Endeksin yaklaşık son üç yılın en düşük seviyesine ulaşmasında tahıl ve et fiyatlarındaki gerileme rol oynadı. Dünya Gıda ve Tarım Örgütü'nün değerlendirmesine göre et fiyatları zayıflayan küresel talep ve ihracatçı ülkelerdeki bol miktardaki arz nedeniyle ard arda yedi ay boyunca düşüş gösterdi. Aylık bazda trendler endeks değerinin Ocak ayı tarihsel ortalamasının %8,8 üzerinde olduğunu gösteriyor.

Türkiye'de aşırı hava olaylarının sayısı 2023'te yeni bir rekor kırdı. Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre, geçtiğimiz yıl 1.475 adet aşırı hava olayı gerçekleşirken, bu sayı 2022'ye kıyasla %43 artış anlamına geliyor. 2023 yılında aşırı hava olaylarının %38'ini şiddetli yağış ve seller oluşturdu. Fırtına (%23) ve dolu (%16) sırasıyla ikinci ve üçüncü sırayı aldı.

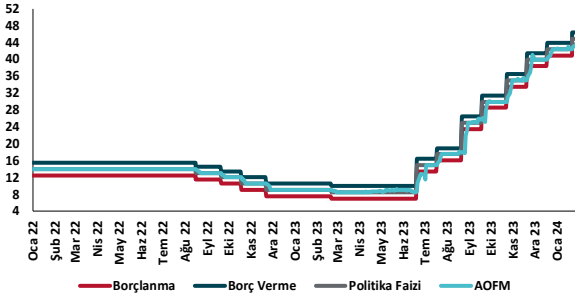
İklim Değişikliği Başkanlığı 2024-2028 Stratejik Plan'ını yayımladı. Türkiye'nin 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda oluşturulan plana göre, İklim Değişikliği Başkanlığı'nın amaçları arasında Ulusal Emisyon Ticaret Sisteminin (ETS) kurulması, gönüllü karbon piyasası ve ulusal denkleştirme konusunda altyapı oluşturulması bulunuyor. Bununla birlikte, iklim finansman kapasitesinin artırılmasının hedeflendiği planda, 2028 yılı sonunda sera gazı miktarında 2012 yılı referans senaryosundaki artıştan %39'luk azaltım gerçekleşmesi bekleniyor.

Kalkınma Gündemi

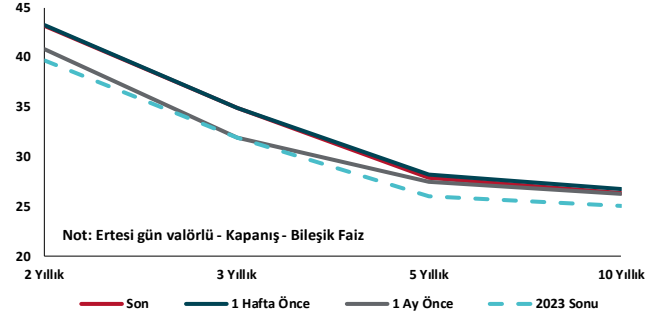

ExxonMobil'in açtığı davanın ardından yatırımcılar iklim önergelerini geri çekti. Yatırım danışmanı Arjuna Capital ve yeşil hissedar grubu Follow This, ExxonMobil'i yaklaşan yıllık toplantısı öncesi daha iddialı iklim hedefleri belirlemeye çağırmişti. Bunun ardından ExxonMobil, bunu çağrının Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu yönergelerini ihlal ettiğini öne sürerek yatırımcılara benzeri görülmemiş bir dava açtı. Arjuna Capital, ExxonMobil'in anlaşmazlığı mahkemeye taşımasının ileride iklim endişelerini dile getiren yatırımcıların susturulması ile sonuçlanacağını değerlendirdi.

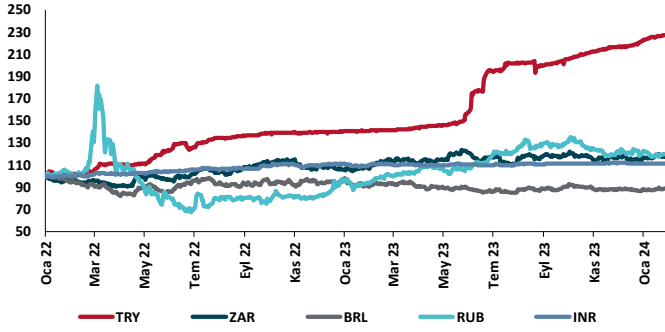
TCMB Faiz Koridoru

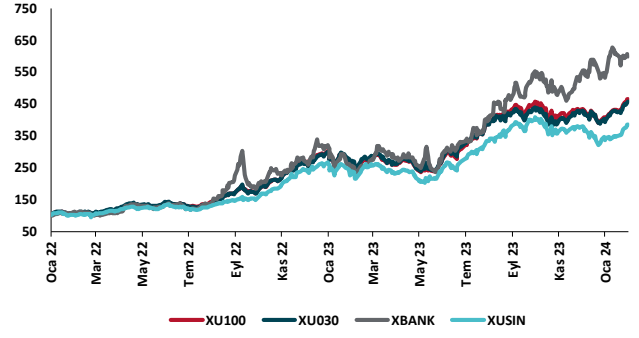
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2021=100)

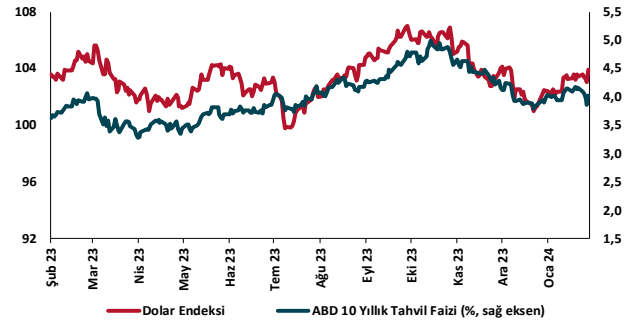
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

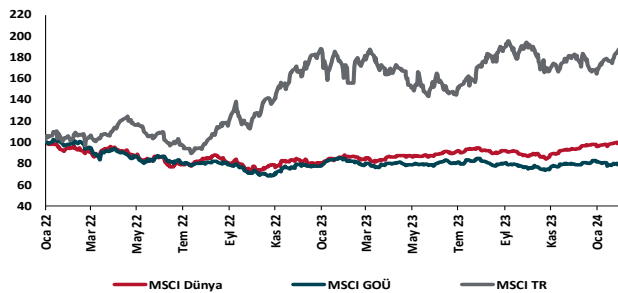
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

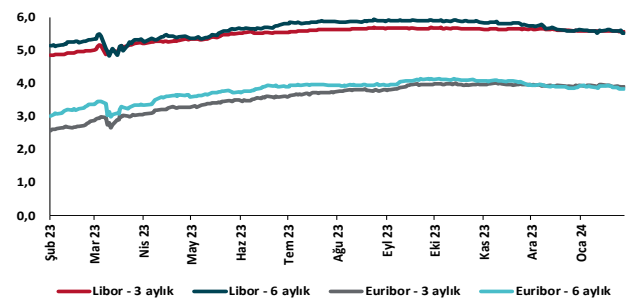
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.